

Gyvūnų gerovės aspektai ir žirgų laikymas

Natūrali arklių vystymosi istorija ir laikymo sąlygos šiandien

Natūrali aplinka

Stepė, tundra, dykumos

Kalvos ir lygumos

Medžių ir krūmų grupės

Sausringa ar pusiau sausringa
augmenija

Arti vandens telkinys

Žymūs klimato pokyčiai

Bendravimas su kitais gyvūnais

Šiuolaikinė aplinka:

Individualios arklidės

Arklidės laikant arklius
grupėmis

Dengti arklių maniežai

Arklių išjodinėjimo aikštelės

Konkūrų aikštės

Aptvarai

Atviros aikštės

Transporto priemonės

Sunkvežimiai, priekabos

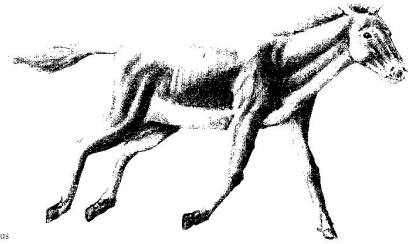
Veterinarijos klinikos

Arklių vystymosi evoliucija

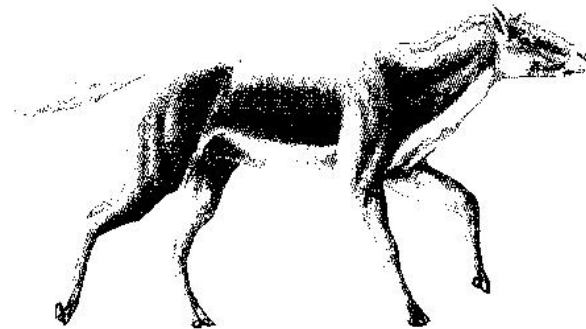
Hyracotherium

54 Mio

Meshippus

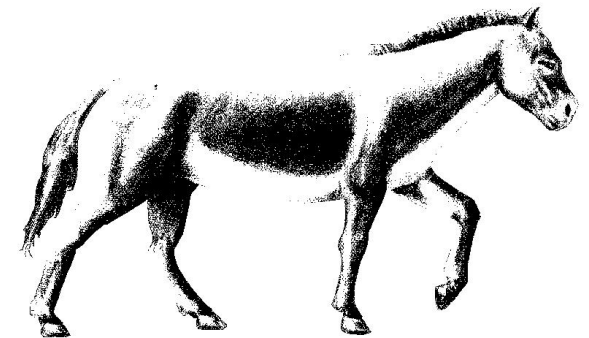
24 Mio

Merychippus und

Anchitherium

5 Mio

Plihippus, Hippidion, Hipparion

2,5 Mio

54 milijonai evoliucijos metų

5000 prijaukinimo metų

1000 naudojimo sportui metų

Darbinis arklys

Baroko stiliaus
arklys

Arklys
pramogoms

Arkliai kinkiniams

Kliūtims įveikti

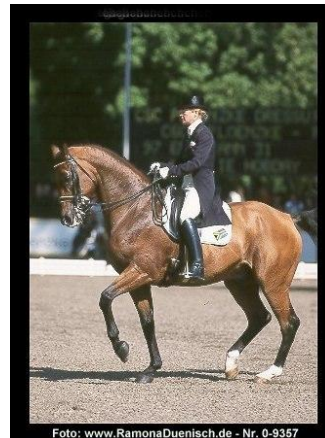
Arklių naudojimo įvairovė

Konkūrams

Jojimui

Išjodinėjimui

Medžioklei

Evoliucijos būdu susiformavę žirgo savybės

Gerai išvystyti pojūčiai
Momentinė reakcija
Pastovus dėmesingumas
Didelė veržlumo jėga
Didelė ištvermė
Bendruomeniškumas
Tuštšinimasis ėjimo metu
Puiki termoreguliacija
Geras prisitaikymas prie
esamos situacijos
Gabūs treniravimui
Skausmą kenčia tyliai!!!!

**Dėl savo ypatingų savybių
žirgas geriau negu koks kitas
gyvūnas geras partneris**

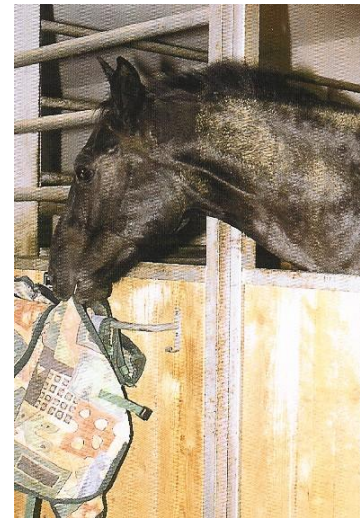
Pagrindiniai arklio/žirgo poreikiai

Ėsti

Gerti

Žaisti

Gulėti įvairiomis pozomis

Gulėti ir vartytis

Aktyvus ir pasyvus miegas

Gardai per maži negali miegoti esant aktyviai smegenų veiklai

Retas vaizdas: visi arkliai guli

Bendruomeniškumas

Bendravimas

Pirmavimas

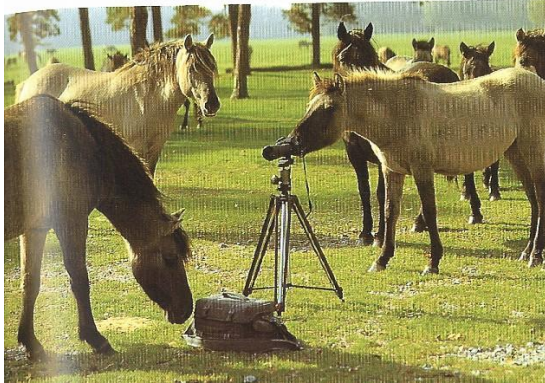
Mėgsta kasyti kitą

**Motinos ir
kumeliuko
artimumas,
santykiai**

Smalsumas

Mėgsta patogiai įsitaisyti

**Kuris arklys dar gali tai daryti
šiandien????**

**Per 5000 prijaukinimo metų pasikeitė arklių išvaizda, jie
vystėsi nevienodai, bet išliko visi iš natūralios aplinkos
paveldėti elgesio įpročiai, reakcija bei poreikiai**

Arklių įprastos gyvenimo vietos

...o šandien???

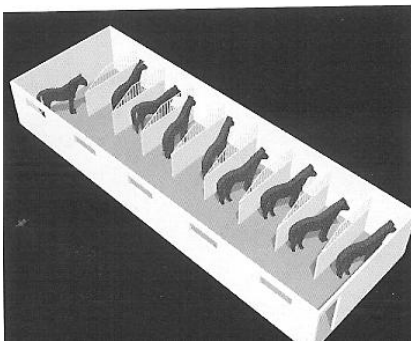

Kodėl tai svarbu šiandien?

- Arklys buvo ir yra stepių gyvūnas, skriejantis gyvūnas, kuris gyvena ar mėgsta gyventi bandoje ar grupėje . Jo medžiagų apykaita, maitinimosi įpročiai tai laisvo judėjimo poreikis turintis bendruomeniška elgesį, poreikius klimatui ir kitus poreikius suformavo natūrali aplinka.
- Arklio/žirgo reikalavimai aplinkai yra labai konkretūs ir į juos reikia atsižvelgti įrengiant arklides, maniežus, arenas ir kasdien bendrauti ir dirbti su jais!
- Mūsų pareiga įrengti geras arklides taip, kad būtų gerbiami ir patenkinti žirgo pagrindiniai poreikiai.

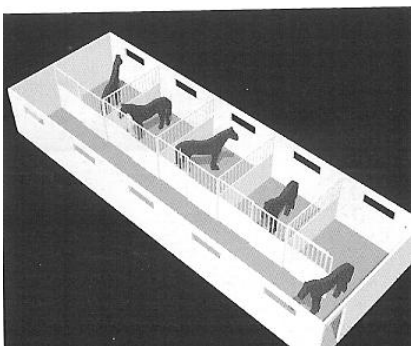
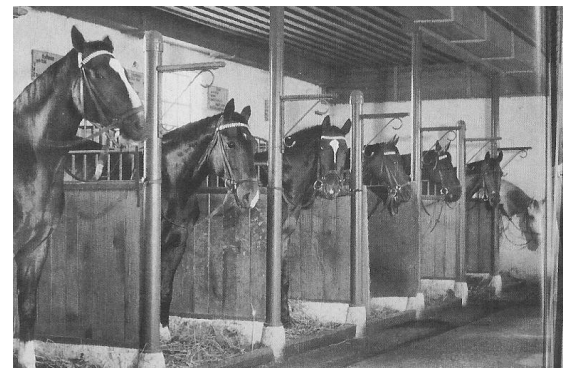
Žirgo būstas šiandien

Atskirai laikomi žirgai

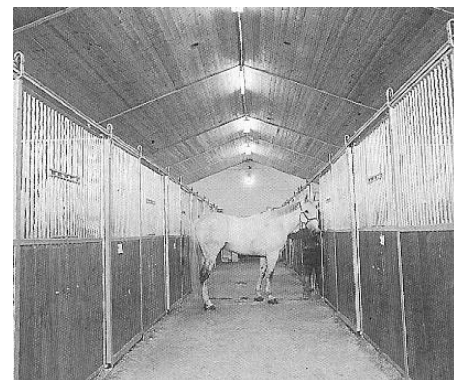
Rišimas jau šiandien nerekomenduojamas, nėra judėjimo, bendravimo, didelė žala sveikatai

Arklidės prieštarauja gerovei

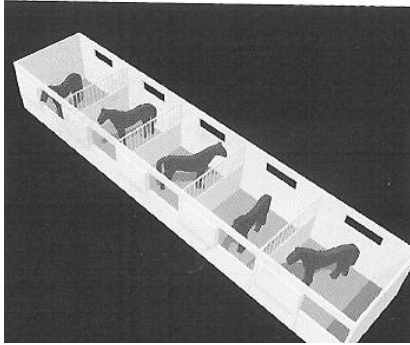

Vidiniai gardai mažai bendravimo, mažai judėjimo, nepalankus arklidžių klimatas, mažai paskatų "atgyvenęs modelis"

Neužtikrinama gerovė

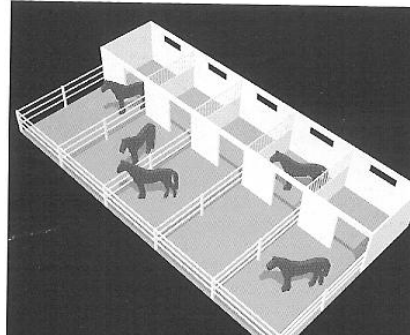

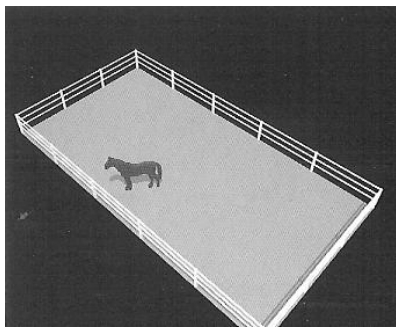
Išoriniai gardai
mažai bendravimo, mažai
judėjimo, paprastai
netinkamas mikroklimatas,
nėra pasirinkimo kur būti

**Atitinka tik minimalius
reikalavimus**

Gardai su aptvarais
gali bendrauti, gali
pasirinkti kur nori būti,
geras stimuliavimas, yra
zona būti atskirai, daugiau
judėjimo

**Toks laikymo būdas
rekomenduotinas**

**Arklių laikymas lauke
atskyrai (po vieną),
nėra bendravimo,
mažai stimulo judėti,
toks laikymo būdas
priimtinas**

Ne pats geriausias

Arklių laikymas grupėmis

Kelių sekcijų grupinis laikymas

Geros bendravimo sąlygos, yra kuom užsiimti, galima rasti vietą pabūti vienam, nėra aplinkos stimuliavimo

Gerai, bet neidealu

Grupinės patalpos su diendaržiu

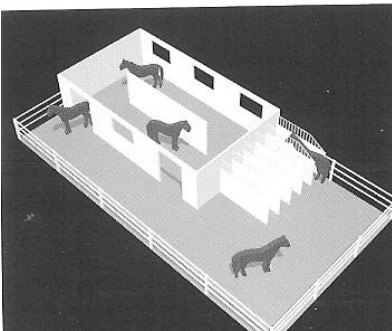
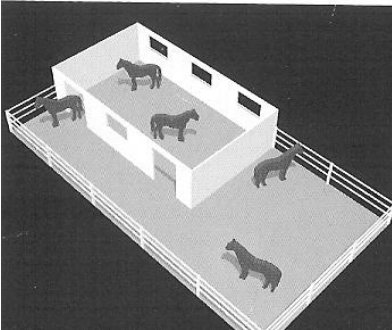
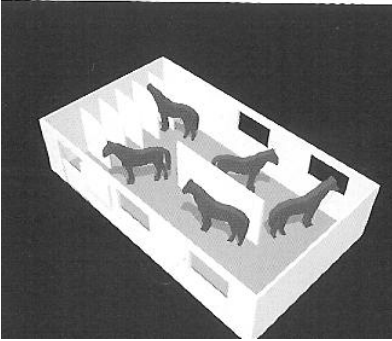
Geros bendravimo, judėjimo galimybės, aplinkos stimuliavimas pakankamas, tačiau ribotos buvimo atskirai galimybės

Tai šiuolaikiškas laikymo būdas

Grupinis kelių sekcijų patalpos su lauko aikštele

Tinkamas laikymo būdas sportiniams žirgams, geriausias laikymo būdas kai šalia yra ganyklos

Tai tinka ir raiteliui ir žirgui!!

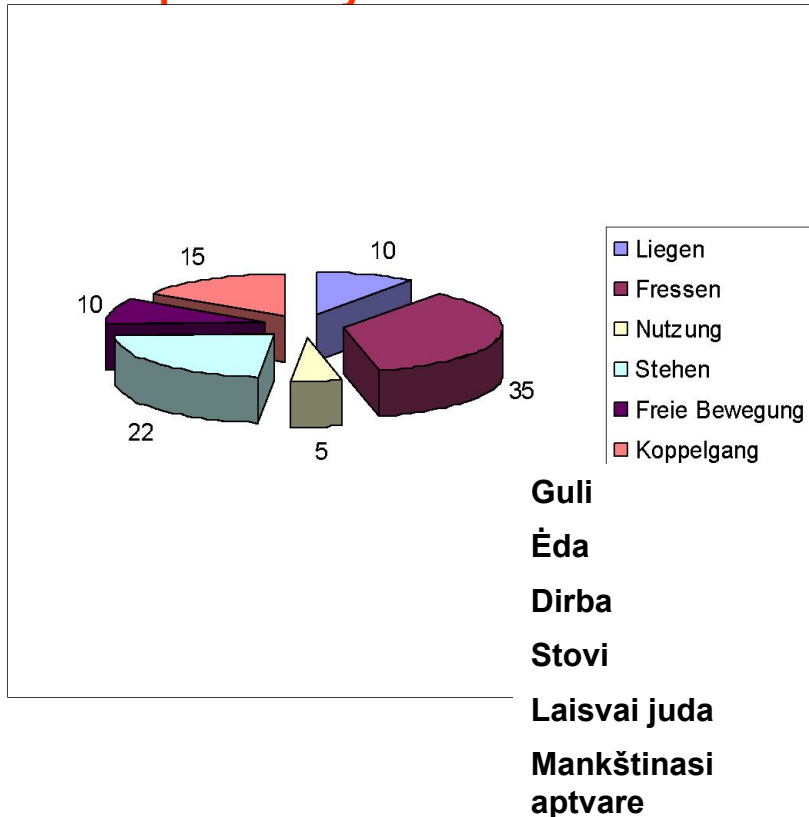

...ir ne taip brangu!

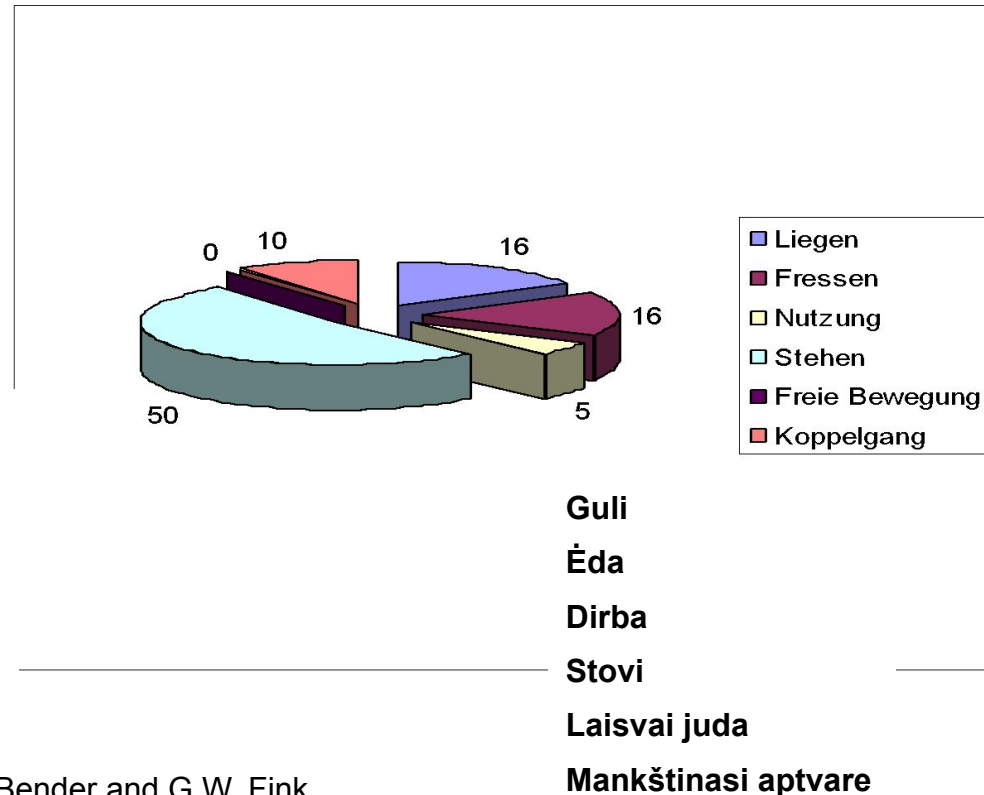

Įvairi žirgo veikla per dieną (procentais)

Grupinis laikymas

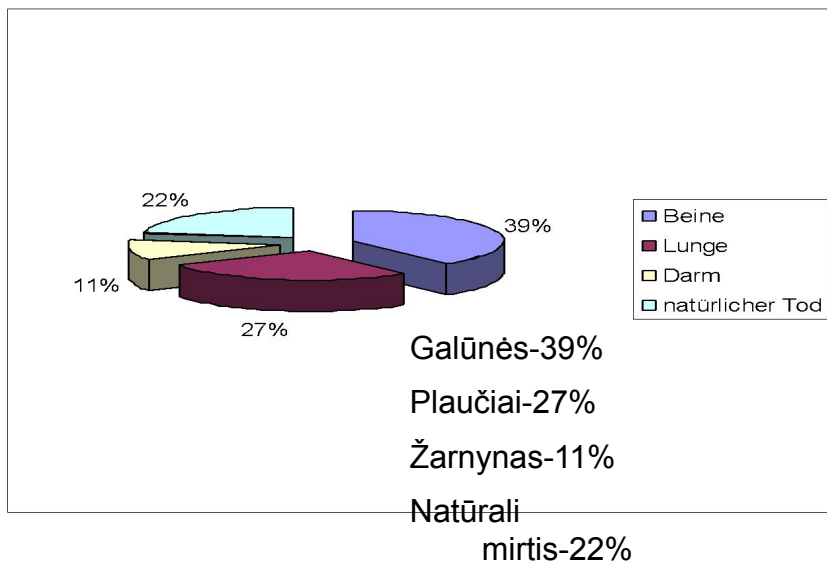

Individualus laikymas garduose

Averages from studies by I. Bender and G.W. Fink

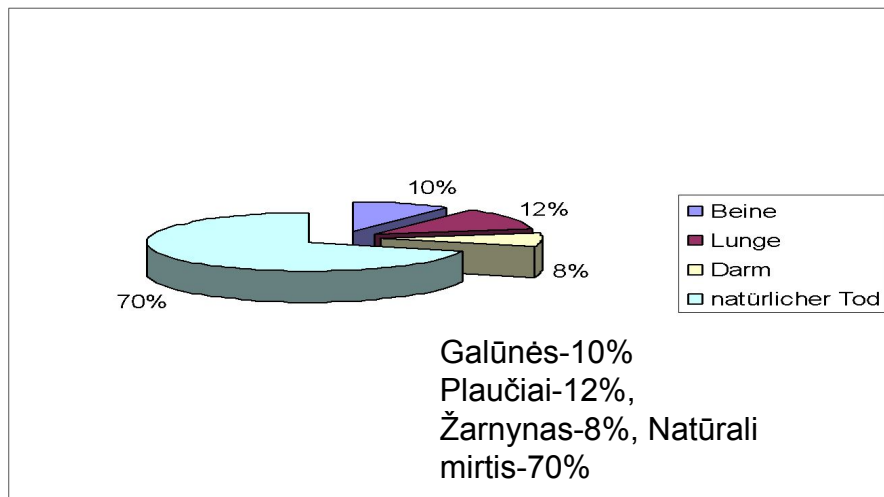
Gaišimo priežastys

Individualiuose garduose

Vidutinė gyvenimo trukmė 12 metų

Laikomi grupėse

Vidutinė gyvenimo trukmė 20 metų

Modernių arklidžių pavyzdžiai

Šviesios arklidės, daug galimybių arkliams bendrauti, optimalus šėrimas, tinkamos sąlygos treniravimui

Gražus žvilgsnis
žmogui....

.....tačiau blogai žirgui

**Kodēl nēra diendaržio ar
aptvaro, pievelēs??**

Žirgo nelaisvē!

Geros arklidēs geri rezultatai!

Žirgo rojus!

Europietiški standartai?

Modernus žirgynas

Arabiška svajonė

Austrijos žirgynas Stadl Paura

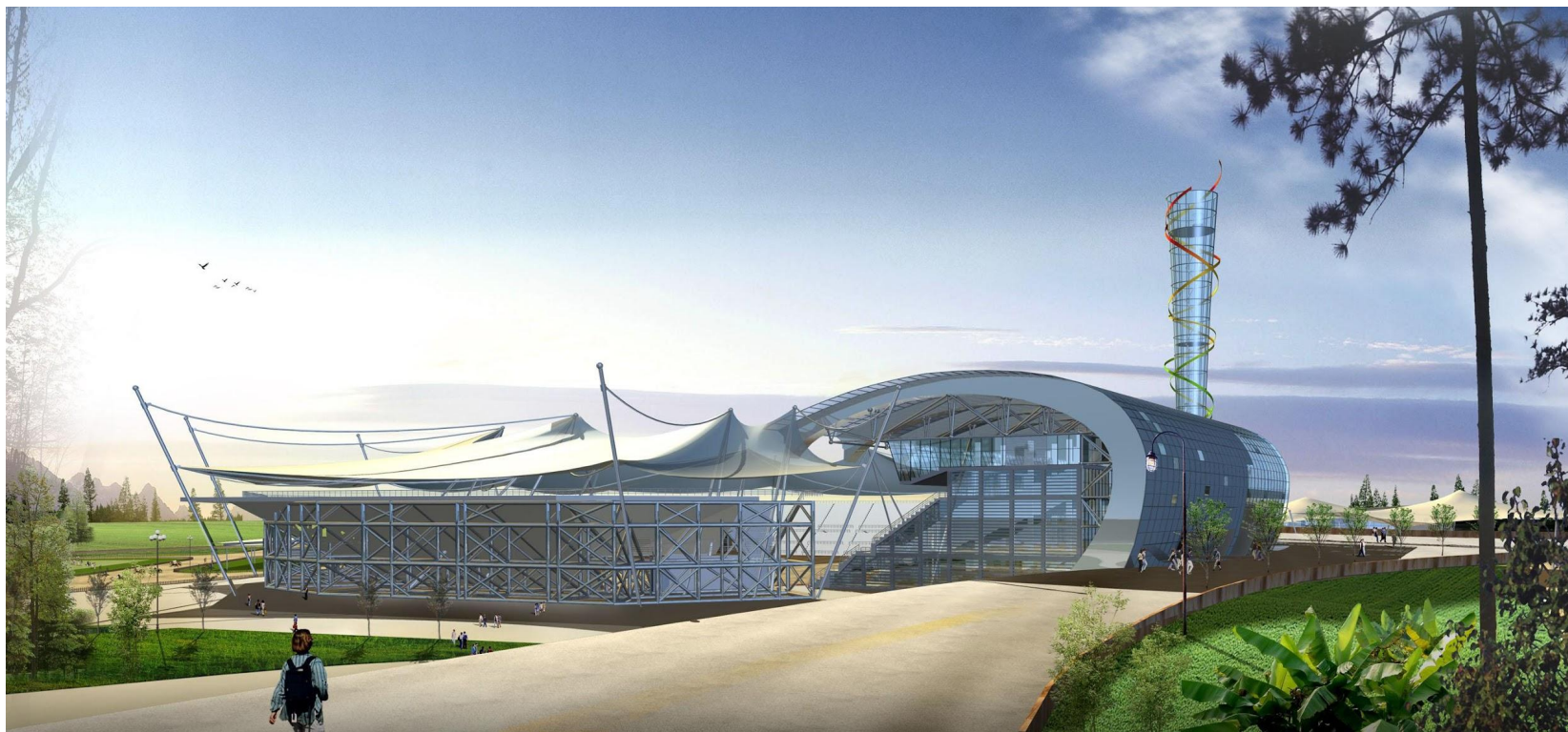

Olimpinis centras – Bejing 2008

Žirginio sporto stadijonas

Jojimo sporto mokykla su maniežu

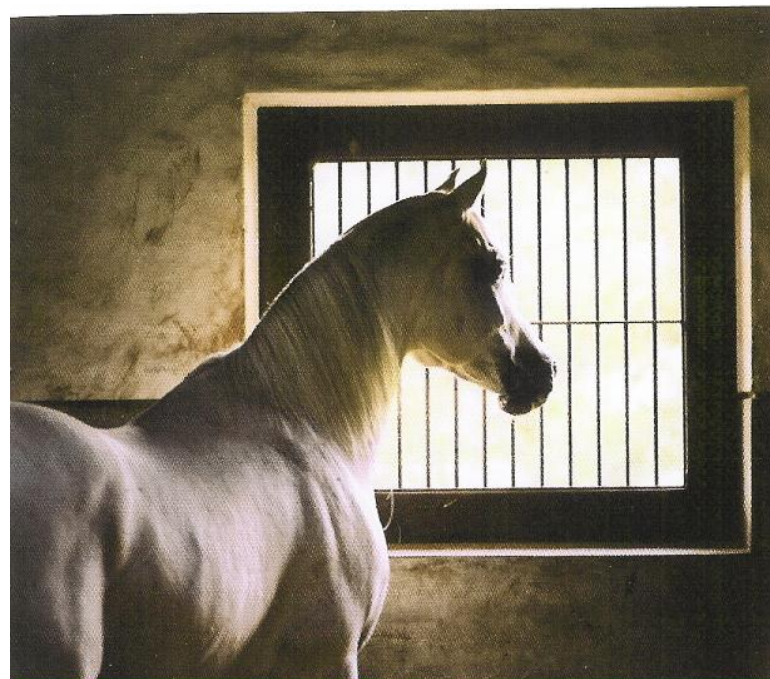

Olimpinis žirginio sporto kaimelis

Prašau nepamiršti:

Nors ir pats gražiausias aptvaras žirgui yra kalėjimas, tačiau žirgas neverkia!!

**Mes nepastatysime gerų arklidžių tol kol į šią problemą
neatsižvelgsime iš pasaulietišku žirgo pozicijų**

Ačiū už Jūsų dėmesį